

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

27.4.2026. - 1.5.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 4.5.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.4.2026. - 1.5.2026.

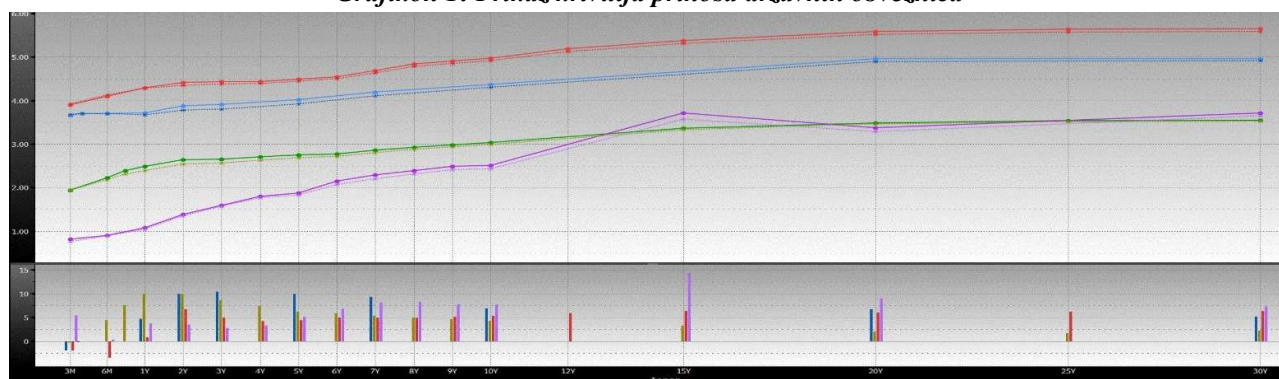
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	24.4.26	1.5.26	24.4.26	1.5.26	24.4.26	1.5.26	24.4.26	1.5.26
2 godine	2,55	2,64 ↗	3,78	3,88 ↗	4,35	4,42 ↗	1,36	1,39 ↗
5 godina	2,69	2,75 ↗	3,91	4,01 ↗	4,44	4,49 ↗	1,84	1,89 ↗
10 godina	2,99	3,04 ↗	4,30	4,37 ↗	4,91	4,96 ↗	2,44	2,52 ↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijecé	Prinosi		
	24.4.26	1.5.26	
3 mjeseca	1,971	1,971	→
6 mjeseci	2,181	2,225	↗
1 godina	2,404	2,504	↗

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 1.5.2026. godine (pune linije) i 24.4.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih zemalja članica eurozone, kao i prinosi perifernih zemalja, tokom protekle sedmice su zabilježili rast duž cijele krive, usljed rasta očekivanja da će vodeće centralne banke (uključujući i ECB) povećavati referentne kamatne stope do kraja godine, kao rezultat borbe protiv inflatornih pritisaka. Pored objavljivanja ključnih makroekonomskih pokazatelja za eurozonu, u fokusu tržišnih učesnika je bila sjednica ECB, na kojoj je, **u skladu s očekivanjima, odlučeno da se sve tri ključne kamatne stope zadrže na aktuelnim nivoima (DFR na 2,0%, MRR na 2,15% te MFL na 2,4%)**. Predsjednica Lagarde je potvrdila da je odluka jednoglasna, priznajući da se o povećanju kamatne stope aktivno raspravljalo među članovima Upravnog vijeća. Članovi UV ECB Nagel i Müller su signalizirali mogućnost viših kamatnih stopa kako bi se riješili sekundarni efekti inflacije, dok je Rehn naveo da monetarna politika mora brzo reagovati na sve znakove učvršćivanja inflacije. Prema trenutnim tržišnim očekivanjima ECB će do kraja godine tri puta povećati kamatne stope, a prvo povećanje se očekuje do jula. Standard Chartered je revidirao svoje izgleda, projicirajući povećanje od 25 baznih poena u junu, što je u skladu s prognozama Goldman Sachsa i JP Morgana.

Evropski parlament je glasao za budžet od 1,94 biliona EUR za period 2028.-2034. godine, čime bi se potrošnja povećala na 1,38% bruto nacionalnog dohotka EU. Plan daje prioritet odbrani, reformama u EU i poljoprivredi, a istovremeno uvodi nove izvore prihoda, kao što su dozvole za emisije ugljika, digitalni porezi i kripto takse. Međutim, očekuje se otpor digitalnom porezu, posebno iz SAD-a.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Monetarni agregat M3 (G/G) – EZ	MAR	3,1%	3,2%	3,0%
2.	Indeks potrošačkog povjerenja F – EZ	APR	-	-20,6	-16,4
3.	Stopa inflacije (G/G) P – EZ	APR	3,0%	3,0%	2,6%
4.	Temeljna inflacija (G/G) P – EZ	APR	2,2%	2,2%	2,3%
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	MAR	6,2%	6,2%	6,3%
6.	Stopa BDP-a (Q/Q) P – EZ	I kvartal	0,2%	0,1%	0,2%
7.	Stopa BDP-a (G/G) P – EZ	I kvartal	0,9%	0,8%	1,2%
8.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	MAJ	-30,0	-33,3	-28,1
9.	Stopa inflacije (G/G) P – Španija	APR	3,4%	3,5%	3,4%
10.	Stopa inflacije (G/G) P – Holandija	APR	2,5%	2,5%	2,6%
11.	Stopa inflacije (G/G) P – Francuska	APR	2,3%	2,5%	2,0%
12.	Stopa inflacije (G/G) P – Italija	APR	2,5%	2,9%	1,6%

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su tokom protekle sedmice, prateći trend rasta na globalnom nivou, zabilježili rast duž cijele krive.

FED je na sjednici prošle sedmice odlučio da zadrži referentnu kamatnu stopu u ciljanom rasponu od 3,5% do 3,75%, što odražava oprez usred globalnih neizvjesnosti. Međutim, odluka je otkrila značajne podjele unutar FOMC-a, sa omjerom glasova 8:4 u korist zadržavanja aktuelnog nivoa, što je prvi put od 1992. godine da su se četiri zvaničnika protivila. Ova podjela naglašava različite stavove o monetarnoj politici, pri čemu su se neki članovi zalagali za signaliziranje potencijalnih povećanja kamatnih stopa. Zvaničnici su napravili blagu izmjenju u saopštenju, dodatno naglašavajući rečenicu koja opisuje neizvjesnost proisteklu iz rata na Bliskom istoku. Nova formulacija definiše "visok nivo" te neizvjesnosti. Predsjednik FED-a Powell je najavio planove da ostane u FOMC-u nakon što mu mandat istekne u maju. Tržišni učesnici su povećali očekivanja o rastu kamatnih stopa u narednoj godini.

Financial Times je izvijestio da su učešća državnih obveznica dilera s Wall Streeta dostigla najviši nivo od 2008. godine, što je podstaknuto ublažavanjem američkih kapitalnih pravila pod Trumpovom administracijom. Primarni dileri u tekućoj godini u prosjeku drže 550 milijardi USD u odnosu na 400 milijardi USD u 2025. godini.

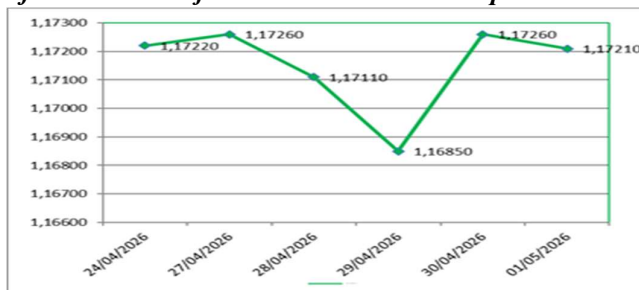
Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) – godišnji nivo – fin.	I kvartal	2,3%	2,0%	0,5%
2.	Lična potrošnja – prel.	I kvartal	1,4%	1,6%	1,9%
2.	PCE deflator (G/G)	MAR	3,5%	3,5%	2,8%
3.	Indeks ličnih prihoda	MAR	0,9%	0,9%	0,6%
4.	Indeks ličnih rashoda	MAR	0,6%	0,5%	0,3%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	25.apr	212.000	189.000	215.000
6.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18. apr	1.815.000	1.785.000	1.808.000
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	APR	54,0	54,5	52,3
8.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	24. apr	-	-1,6%	7,9%
9.	Porudžbine trajnih dobara P	MAR	0,5%	0,8%	-1,2%
10.	Vodeći indeks	MAR	-0,2%	-0,6%	0,3%
11.	Indeks potrošačkog povjerenja	APR	89,0	92,8	92,2

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Grafikon 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

Nakon aprecijacije USD sredinom sedmice, kurs EURUSD je ponovo povećan pa je na sedmičnom nivou zabilježio neznatno smanjenje s nivoa od 1,1722 na nivo od 1,1721.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su zabilježili povećanje duž cijele krive zbog povećanih inflatornih očekivanja usljed rasta cijena energenata.

Na sjednici MPC BoE, kako je i očekivano, donesena je odluka o zadržavanju referentne kamatne stope na nivou od 3,75%. Odluka je donesena u omjeru 8:1, a jedini glas za povećanje kamatne stope bio je glas glavnog ekonomiste Pilla. Nekoliko članova je signaliziralo spremnost da podrže povećanje kamatne stope u budućem periodu. Guverner Bailey smatra da je donesena odluka razumna kako bi se pružila podrška ekonomiji, ali je signalizirao da bi moglo doći do povećanja kamatne stope, ukoliko dođe do kontinuiranog prekida u snabdijevanju energijom. Smatra da će trenutni problem, ukoliko potraje, postajati vremenom sve komplikovaniji i da ne treba čekati prelijevanje povećanih cijena energenata na ostale robe i usluge prije nego se donese odluka o povećanju kamatne stope. Ponovio je posvećenost BoE vraćanju inflacije na ciljanih 2% kada se smiri uticaj cijena energenata. Guverner je naglasio da smanjenje referentne kamatne stope trenutno nije opcija s obzirom na to da bi inflacija do kraja godine mogla dostići 3,5%.

Nacionalni institut za ekonomska i društvena istraživanja očekuje da će doći do usporenja ekonomskog rasta i ubrzanja inflacije. Ekonomski rast u 2026. godini procjenjuju na 0,9%, dok za inflaciju očekuju prosjek od 3%. Očekuju da bi produženi konflikt na Bliskom istoku mogao „gurnuti“ ekonomiju u recesiju u drugoj polovini godine i prouzrokovati njeno smanjenje za 35 milijardi GBP. Institut očekuje da će BoE morati povećati referentnu kamatnu stopu kako bi obuzdala rastuću inflaciju.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za V. Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Cijene nekretnina prema Nationwide	APR	2,2%	3,0%	2,2%
2.	Odobreni hipotekarni krediti	MAR	60.000	63.531	62.708
3.	PMI prerađivačkog sektora F	APR	53,3	53,7	51,0

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio smanjenje s nivoa od 0,86613 na nivo od 0,86333. GBP je aprecirala i u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3532 na nivo od 1,3583.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su povećani duž cijele krive prinosa u odnosu na kraj prethodne sedmice, s relativno kontinuiranim rastom u toku čitave sedmice. Indeks Nikkei 225 je započeo sedmicu sa snažnim rastom, na šta su uticale informacije o iranskom prijedlogu za ponovno otvaranje Hormuškog moreuza, da bi sedmicu završio s manjim padom u odnosu na prethodnu sedmicu. **BoJ je zadržao referentnu kamatnu stopu na 0,75%**, uz značajno revidirane prognoze: inflacija za tekuću fiskalnu godinu povećana je sa 1,9% na 2,8%, a projekcija stope ekonomskog rasta smanjena sa 1,0% na 0,5%, usljed rata u Iranu i skoka cijena nafte nakon zatvaranja Hormuškog moreuza. Makroekonomski podaci pokazuju rast stope nezaposlenosti i pad industrijske proizvodnje usljed nestašice naftnih derivata.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Vodeći indeks - finalno	FEB		113,3	112
2.	Stopa nezaposlenosti	MAR	2,6%	2,7%	2,6%
3.	Omjer poslova u odnosu na tražioce posla	MAR	1,19	1,18	1,19
4.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) - finalno	MAR		28%	24,2%
5.	Maloprodaja (M/M)	MAR	0,6%	1,3%	-2%
6.	Maloprodaja (G/G)	MAR	1%	1,7%	-0,1%
7.	Industrijska proizvodnja (M/M) – prel.	MAR	1,1%	-0,5%	-2%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G) – prel.	MAR	2,2%	2,3%	0,4%
9.	S&P PMI prerađivačkog sektora - finalno	MAR		55,1	51,6

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 186,86 na nivo od 184,15. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 159,38 na nivo od 157,01. JPY je u toku sedmice premašio nivo od 160 u odnosu na USD (prvi put od jula 2024. godine), ali je nakon intervencije japanskih vlasti, za koju se procjenjuje da je koštala oko 34,5 milijardi USD, aprecirao u odnosu na USD.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 94,40 USD (80,53 EUR).

Tokom trgovanja u ponedjeljak cijena ovog energenta je zabilježila rast kako su zaustavljeni mirovni pregovori između SAD-a i Irana ostavili Hormuški moreuz gotovo neprohodnim, dok je Trumpova administracija skeptična prema najnovijem prijedlogu iz Teherana. Analitičari upozoravaju da bi dugotrajno zatvaranje moreuza moglo dovesti do značajnog smanjenja potražnje i globalne recesije, s nedovoljnim rezervama za hitne slučajeve da ublaže šok ponude.

Cijena nafte u utorak je zabilježila nastavak rasta usljed i dalje zatvorenog Hormuškog moreuza, što se negativno odražava na ponudu ovog energenta na tržištu. **UAE su odlučili da, nakon šest decenija članstva, napuste OPEC s obzirom na to da planiraju strateški zaokret nakon rata u Iranu.**

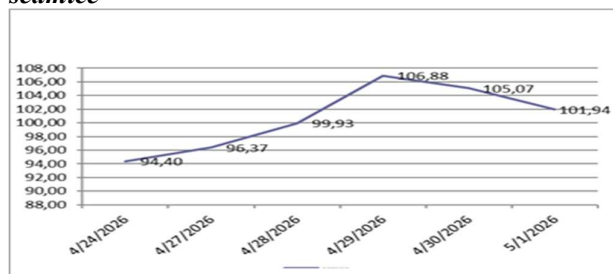
Rast cijene nafte je nastavljen i sredinom sedmice kako se situacija na Bliskom istoku nije mijenjala na bolje. Ponuda ovog energenta ostaje ograničena, što je glavni faktor rasta cijene. SAD su odbile prijedlog Irana o otvaranju Hormuškog moreuza i ukidanju blokada.

Korekcija cijene naniže je zabilježena u četvrtak nakon što je Iran predložio nove pregovore sa SAD-om. Direktor Nacionalnog ekonomskog vijeća Hasset je izjavio da Trumpova administracija razmatra regulatorne promjene kako bi se "vrlo brzo" povećala domaća proizvodnja nafte. Administracija blisko surađuje s proizvođačima kako bi se minimizirali gubici u proizvodnji iz Zaljeva.

U petak je cijena nafte zabilježila dodatno smanjenje pod uticajem optimizma da će se postići mirovni dogovor na Bliskom istoku.

Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice je iznosila 101,94 USD (86,97 EUR), što predstavlja rast od 7,99% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.709,50 USD (4.017,66 EUR).

U ponedjeljak je cijena ovog plemenitog metala zabilježila blago smanjenje, jer su mirovni pregovori između SAD-a i Irana zastali, a Hormuški moreuz ostao blokiran. Plemeniti metal je izgubio oko 10% od početka sukoba krajem februara.

U utorak je cijena zlata zabilježila smanjenje kako je Hormuški moreuz ostao zatvoren, uprkos nastojanjima da se kroz pregovore pronađe mirovno rješenje na Bliskom istoku. Tekući energetska šok povećao je vjerovatnoću da će centralne banke zadržati na trenutnom nivou ili povećati kamatne stope, vršeći pritisak na imovinu koja ne nosi prinose poput zlata.

Tržište zlata je u srijedu bilo u znaku dodatnog smanjenja cijene zbog rastućih inflatornih očekivanja. Centralne banke su u I kvartalu povećale svoje rezerve u zlatu pa su tako neto kupovine iznosile 244 tone, pri čemu su Poljska (31 t) i Uzbekistan (25 t) prijavljeni kao najveći kupci. Među ostalim kupcima centralnih banaka bili su Narodna banka Kazahstana (12 t), Narodna banka Kine (7 t), Češka narodna banka (5 t), Banka Negara Malaysia (5 t), Banka Gvatemale (2 t), Nacionalna banka Kambodže (2 t), Banka Indonezije (2 t), Narodna banka Srbije (1 t) i Centralna banka UAE (1 t).

U četvrtak je cijena zlata zabilježila rast nakon što je Iran predložio nove pregovore sa SAD-om, dok se u petak kretala u uskom rasponu.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju sedmice iznosila 4.614,21 USD (3.936,70 EUR), što predstavlja pad od 2,02% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

